

M.A Sem-4 Examination**509****Philosophy****April 2022****Time : 2-00 Hours]****[Max. Marks : 50]**

સૂચના : (૧) પ્રશ્ન કમાંક ૧ થી ૮ માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક પ્રશ્નના ૧૪ ગુણ છે.
 (૨) પ્રશ્ન કમાંક ૯ ફરજિયાત છે. તેના ૮ ગુણ છે.

૧. નવ્યન્યાયની એતિહાસિક પુજુભૂમિ સ્પષ્ટ કરો.
૨. નવ્યન્યાયની તંત્રોરશાખાનો પરિચય આપો.
૩. નવ્યન્યાયની નાદિયા શાખાનો પરિચય આપો.
૪. નવ્યન્યાયમાં સંયોગ અને સમવાય સંબંધની સમજૂતી આપો.
૫. વૃત્તિ નિયામક સંબંધ અને વૃત્તિ અનિયામક સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
૬. નવ્યન્યાયમાં વ્યાપ્તિનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
૭. શું અભાવ સ્વતંત્ર પદાર્થ છે? ચર્ચો.
૮. મીમાંસા અને બૌદ્ધદર્શનમાં અભાવ પદાર્થનું સ્થાન સમજાવો.
૯. નીચેના પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો :

૧. મીથીલા શાખાના મુખ્ય ચિંતકોના નામ જણાવો.
૨. અવ્યાપ્યવૃત્તિ સંબંધ એટલે શું?
૩. પરંપરા સંબંધ ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.
૪. સ્વરૂપ સંબંધ એટલે શું?
૫. વ્યાપ્તિ શબ્દ નો વ્યુત્પત્ત્યાર્થ શું છે?
૬. જયંત ભણ અનુસાર અભાવ એટલે શું?
૭. ‘તત્વચિંતામણિ’ ગ્રંથના લેખક કોણ છે?
૮. ‘ન્યાયમંજરી’ ગ્રંથ ના લેખક કોણ છે?

(P.T.O)

English Version

Instruction : (1) Write answers of any Three from question no. 1 to 8.

Each question carries 14 marks.

(2) Question 9 is compulsory. It carries 8 marks.

1. Explain the historical background of Navya Nyaya.
2. Give an introduction to the Tanjor branch of Navya Nyaya.
3. Give an introduction to the Nadiya branch of Navya Nyaya.
4. Give explanation of ‘Sanyoga and Samavaya Sambandh’ in Navya Nyaya.
5. Clarify Vrutti Niyamak Sambandh and Vrutti Aniyamak Sambandh.
6. Clarify the nature of Vyapti’.
7. Is Abhav an independent category? Discuss.
8. Explain the place of Abhav in Mimamsa and Buddhist philosophy.

9. Write answers in one or two sentences of Any Four from the following questions :
  1. State the main thinkers of Mithila branch ?
  2. What is Avyaptyavrutti Sambandh?
  3. Explain with illustration – Parampara Sambandh.
  4. What is Swarup Sambandhh ?
  5. What is etymological meaning of ‘Vyapti’?
  6. What is Abhav according to Jayant Bhatt?
  7. Who is the author of ‘Tatvachintamani’?
  8. Who is the author of ‘Nyayamanjari’?